

Wstęp

Prezentowana pozycja zajmuje się problemami związanymi z bieżącymi decyzjami przedsiębiorstwa w zakresie rozporządzania jego kapitałem. Są to decyzje codziennie podejmowane przez przedsiębiorstwa. Wpływają one na poziom ryzyka upadłości przedsiębiorstwa wynikającej z braku płynności finansowej. Równocześnie, jest to sfera decyzyjna zarządów dość często niedostatecznie doceniana z powodu relatywnie małych jednostkowych kosztów, związanych z błędami w obszarze krótkoterminowego zarządzania kapitałem.

Publikacja, licznie ilustrowana przejrzystymi przykładami, powinna być cennym źródłem informacji zarówno dla teoretyków, jak też praktyków życia gospodarczego, a w szczególności – zainteresować prezesów przedsiębiorstw, dyrektorów finansowych, głównych księgowych, specjalistów w zakresie zarządzania finansami przedsiębiorstw, a także studentów kierunków ekonomicznych.

Krótkoterminowe decyzje finansowe, w wielu aspektach różnią się od tych, które odnoszą się do długiego okresu. Obejmują decyzje związane z pieniężnymi wpływami, wypływami, poziomem płynności we wszystkich jej aspektach, wartością płynności oraz wewnętrznymi przepływami pieniężnymi. Działania krótkookresowe i długookresowe są jednak ze sobą bardzo mocno powiązane. Często działania o charakterze krótkoterminowym mają, poza działaniem operacyjnym, także wpływ długoterminowy.

W prezentowanej pozycji zwrócono na ten fakt szczególną uwagę. Proponowane rozwiązania w zakresie krótkoterminowego zarządzania kapitałem uwzględniają również ich wpływ na realizację długookresowego finansowego celu zarządzania przedsiębiorstwem, jakim jest maksymalizacja jego wartości rynkowej.

Praca składa się z ośmiu rozdziałów. Pierwszy z nich zawiera wprowadzenie do krótkoterminowych decyzji w zakresie zarządzania kapitałem. Zdefiniowano w nim pojęcie płynności finansowej oraz omówiono charakter krótkoterminowych decyzji finansowych i ich wpływ na wartość rynkową przedsiębiorstwa.

Rozdział drugi zajmuje się monitorowaniem poziomu płynności finansowej. W pierwszej kolejności omawiane są skutki zbyt niskiego jej poziomu, relacja między niewypłacalnością i upadłością. Następnie przedstawiane są sprawozdania finansowe będące źródłem informacji o poziomie płynności w przedsiębiorstwie. Kolejnym elementem rozdziału drugiego jest omówienie związku między poziomem płynności a jej wartością. Wyższemu poziomowi płynności finansowej

w przedsiębiorstwie towarzyszy relatywny spadek wartości płynności dla tego przedsiębiorstwa. Istnieje też powiązanie odwrotne. Spadek poziomu płynności w przedsiębiorstwie wywołuje wzrost ceny jaką przedsiębiorstwo jest gotowe zapłacić za jej pozyskanie. Zbyt niski poziom płynności wywołujący nadmierny wzrost jej wewnętrznej wartości zagraża tym, że przedsiębiorstwo nie jest w stanie pokryć owego kosztu i kończy swoją działalność w wyniku niewypłacalności prowadzącej do upadłości. Rozdział drugi kończy się omówieniem miar poziomu płynności dostępnych dla działających w Polsce przedsiębiorstw.

W rozdziale trzecim przedstawiono dostępne dla przedsiębiorstw strategie w zakresie zarządzania kapitałem pracującym netto. Na początku została omówiona relacja między aktywami bieżącymi a pasywami bieżącymi. Następnie przedmiotem rozważań jest cykl konwersji środków pieniężnych oraz zarządzanie aktywami i pasywami bieżącymi oraz relacja między ryzykiem a korzyściami wynikającymi z takiego a nie innego podejścia do zarządzania nimi.

Kolejne rozdziały od czwartego do siódmego, zajmują się technikami stosowanymi w trakcie zarządzania zapasami, należnościami, środkami pieniężnymi oraz krótkoterminowymi źródłami finansowania działalności przedsiębiorstwa.

Ostatni rozdział omawia wybrane aspekty planowania finansowego i jego relacji z decyzjami krótkoterminowymi. W rozdziale tym także nacisk położono na model stabilnego rozwoju przedsiębiorstwa.

Finansowym celem zarządzania przedsiębiorstwem, jest budowanie jego wartości dla właścicieli. Niniejsza publikacja przyjmuje, że ten cel także powinien mieć swoje odzwierciedlenie w zarządzaniu płynnością finansową. W polskiej literaturze istnieje bardzo niewiele pozycji omawiających krótkoterminowe zarządzanie kapitałem przedsiębiorstwa, z tej perspektywy.

* * *

Autorzy serdecznie dziękują Koleżankom i Kolegom z Katedry Finansów Przedsiębiorstwa i Zarządzania Wartością Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu za okazaną pomoc i dyskusje, które były cennym materiałem do opracowania niniejszej publikacji.

Wiesław Pluta
Grzegorz Michalski
<http://michalskig.ue.wroc.pl/>

Wrocław, wrzesień 2013 r.